

Skyldigheten att Skydda

- Ur ett säkerhetsperspektiv

Isak Malm

Abstract

Denna undersökning studerar vilka säkerhetsperspektiv som speglas i idén Skyldigheten att Skydda genom att utforska ett par nyckeldokument: ICISS rapport från 2001 samt FN:s summitdokument från 2005. Med hjälp av en idé- och ideologianalys svarar undersökningen på vilket av det mänskliga, det politiska, det militära samt ett postkolonialt säkerhetsperspektiv som framförallt speglas i Skyldigheten att Skydda. Detta görs huvudsakligen utifrån fyra frågor: vad är det som ska skyddas? Varför ska det skyddas? Vad ska det skyddas från? Samt med vilka medel ska objektet skyddas? Undersökningen finner att alla dessa perspektiv har en del i Skyldigheten att Skydda men att deras roll och hur centrala de är kraftigt skiljer sig åt.

Nyckelord: Skyldigheten att Skydda, mänsklig säkerhet, militär säkerhet, politisk säkerhet, postkolonial säkerhet, the Responsibility to Protect,

Antal tecken: 69 751

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Frågeställning samt uppsatsens avgränsningar	2
1.2	Termen Skyldigheten att Skydda	3
2	Skyldigheten att Skydda.....	4
2.1	Utvecklingen av Skyldigheten att Skydda	4
2.2	Vad innebär skyldigheten att skydda?	5
2.2.1	ICISS rapporten	5
2.2.2	Summitdokumentet.....	6
3	Metod	8
3.1	Textanalys	9
3.1.1	Idé- och ideologianalys	9
3.1.2	Dimensionsanalys	10
3.2	Litteratur	11
3.2.1	De analyserade dokumenten.....	12
4	Säkerhetsteori	15
4.1	Operationalisering	16
4.1.1	Militärt säkerhetsperspektiv	16
4.1.2	Politiskt säkerhetsperspektiv	18
4.1.3	Mänskligt säkerhetsperspektiv	19
4.1.4	Postkolonialt säkerhetsperspektiv	21
5	Analys.....	23
5.1	ICISS-dokumentet	23
5.1.1	Inledning, auktoriteten och den operationella dimensionen	23
5.1.2	Skyldigheten att Förebygga.....	24
5.1.3	Skyldigheten att reagera.....	26
5.1.4	Skyldigheten att Återuppbygga	27
5.1.5	Sammanfattning av ICISS dokumentet.....	28
5.1	Summitdokumentet	29
6	Slutsats	31
6.1	Avslutning.....	32
6.1.1	Reflektion.....	32
7	Referenser	33

1 Inledning

Det värsta brottet som kan begås i en stat är när regeringen mördar sin egen befolkning. Ett av de största brotten som kan begås i det anarkiska systemet är att med militära medel attackera eller på annat sätt militärt agera på en annans stats territorium utan att ha statens godkännande.¹ Dessa två brott ställs mot varandra i normen *the Responsibility to Protect*, en norm vilken utvecklats efter det kalla krigets slut. Denna utveckling skedde framförallt som svar på förändringen i hur väpnade konflikter fördes, vad Kaldor kallar de nya krigen.² Förändringen belyses inte minst genom konflikterna i Somalia, Rwanda och forna Jugoslavien. Utvecklingen ledde i sin tur till en ökad diskurs kring humanitära interventioner och hur och när de ska eller bör användas, detta eftersom att värdet på det mänskliga livet ställs emot staterna suveränitet i denna diskurs. Denna diskurs resulterade bland annat i en idé om att stater har en kollektiv skyldighet att skydda individer oavsett deras nationalitet.³ Som ett resultat av denna utveckling av innebörden av vad säkerhet för individer och suveränitet var, presenterade the International Coalition on Intervention and State Sovereignty (ICISS) en rapport vid namn the Responsibility to Protect, skyldigheten att skydda. Rapporten poängterade att alla stater har en skyldighet mot sin befolkning, i och med att man var en suverän stat, som en del av det sociala kontraktet. Det innovativa med rapporten var dock att om man inte uppfyllde denna skyldighet var det hela det internationella samfundets ansvar och skyldighet att skydda de hotade individerna. Delar av denna idé antogs i Förenta Nationens generalförsamling 2005 som en av staterna accepterad norm. En översiktlig introduktion av ämnet leder naturligt tankarna till idén kring mänsklig säkerhet. Det har dock argumenterats för att the Responsibility to Protect inte alls handlar om en idé centrerad kring säkerhet för individer utan att det snarare är ett sätt för de nordliga eller västliga staterna att legitimera militära aktioner i söder eller i utvecklingsländer, vad som har kallats en typ av nykolonialism.⁴

Den följande uppsatsen har som sitt syfte att belysa vad det är som skyddas i idén, the Responsibility to Protect, samt vilka värderingar detta medför. Detta är intresseväckande då vi vid uppsatsens skrivande ser en ovilja i det internationella samfundet att agera i enlighet med idén. Således är det intressant att studera vad det är som egentligen är idén bakom the Responsibility to Protect. Detta kommer i sin tur att hjälpa oss en bit i förståelsen kring vilka värderingar som staterna teoretiskt prioriterar. Det ska dock nämnas att detta innebär att undersökningen inte har som syfte att undersöka hur staterna sedan använder denna idé. Detta leder oss till studiens frågeställning.

---

¹ Thakur, Ramesh, 2006, *The united nations, peace and security*, Unitet Kingdom: Cambridge University Press, s.244

² Kaldor, Mary, 1999, *Nya och gamla krig – organiserat våld under globaliseringens era*, Uddevalla: MediaPrint Uddevalla AB, s.81-82.

³ Thakur, Ramesh, 2006, *The united nations, peace and security*, Unitet Kingdom: Cambridge University Press, s.246

⁴ Chomsky, Noam, *the skeleton in the closet: the responsibility to protect in history*, i Philip Cunliffes "Critical Perspectives on the Responsibility to Protect", USA: Routledge. S.11-17

1.1 Frågeställning samt uppsatsens avgränsningar

Vilka säkerhetsvärderingar speglar idén Skyldigheten att Skydda?

Att enbart säkerhetsideal studeras i denna undersökning beror på att den ska kunna dyka djupare inom en typ av värderingar. Det är mycket möjligt att det finns andra idéer bakom normen, så som det ovan nämnda kosmopolitiska idealet. Jag anser ej att det finns andra värderingar i normen blir uteslutet av frågeställningen då den enbart berör säkerhetsperspektiv, samtidigt hade det varit mycket intressant att komplettera den följande studien med en annan liknande undersökning kring andra typer av värderingar. Anledningen till att det är just säkerhetsperspektiv vilka studeras i denna undersökning är att jag anser detta vara intressant då det belyser vilka objekt som det internationella samfundet har i fokus, alltså vad som är säkerhetsobjekten.

Då alla säkerhetsperspektiv inte kan behandlas i denna text på grund av den stora mängden potentiella perspektiv som skulle kunna analyseras samt undersökningens begränsade resurser vad gäller tid och plats kommer de fyra följande perspektiven att behandlas: det militära säkerhetsperspektivet, det politiska säkerhetsperspektivet, det mänskliga säkerhetsperspektivet samt ett postkolonialt perspektiv, alla dessa perspektiv kommer att utvecklas i teoridelen. Således blir den frågeställning som denna uppsats aktivt arbetar med: *Vilket eller vilka av det militära-, det politiska-, den mänskliga- och det postkoloniala säkerhetsperspektivet är centrala i Skyldigheten att Skydda?*

Ämnet har enligt mig här tydlig relevans både innanför och utanför den akademiska världen då den fördjupar kunskapen kring the Responsibility to Protect och bidrar till den gemensamma kunskapen inom akademien. Framförallt eftersom det inte gjorts en liknande undersökning innan, eller iallafall inte en undersökning vilken jag lyckats finna. Relevansen utanför akademien är framförallt att uppsatsen avser att förklara en del av staternas agerande samt bidra till förståelsen kring normen the Responsibility to Protect och öka förståelsen för vilka värderingar det internationella samfundet lyfter fram.⁵ Utöver relevansen kring the Responsibility to Protect finns det även en relevans rörande säkerhet. Undersökningen kommer att visa på vilket eller vilka av de fyra säkerhetsperspektiven som det internationella samfundet anser, medvetet eller omedvetet, vara mest centrala, alltså vilka objekt som man försöker skydda.

Den nämnda diskursen är en del av ett antal olika forskningsområden. Denna text är dock skriven som, och avsedd att ses som, ett exempel på hur olika normer samt internationella avtal bygger på underliggande värderingar. Detta i sin tur kan ses som ett exempel på hur det internationella samfundet strukturerar sina normer och lagar, men också vilka värderingar som just nu genomsyrar debatten kring humanitära interventioner. Diskursen kring vilka värderingar som är centrala i det internationella samfundet anser jag vara väldigt intressanta inte minst i samband med händelseutvecklingen i Syrien⁶, där the Responsibility to Protect skulle kunna implementeras men man väljer att inte agera.

I denna text finns det även en delvis metodutvecklande ansats. Detta är inte uppsatsens fokus men då de metoder som studerats inte helt passat in på just denna undersökning har en

---

⁵ Teorell, Jan & Torsten Svensson. 2007. *Att fråga och att svara: Samhällsvetenskaplig metod*. Malmö: Liber, s.18-19

⁶ Denna text är skriven under våren 2013 då det pågick, utan att lägga en värdering i vilken typ, en väpnad konflikt i Syrien

metod fått utvecklas för att kunna genomföra denna studie. Hur metoden för denna text exakt ser ut beskrivs i metoddelen senare.

1.2 Termen Skyldigheten att Skydda

I denna uppsats hänvisas det regelbundet till normen “the Responsibility to Protect”. Jag har dock valt att inte använda denna engelska term då den skrivna texten är på svenska, således blev det naturligt att översätta termen. Jag anser dock att användandet av ”skyldigheten att skydda”, vilket är den svenska översättningen jag funnit bäst lämpad, inte är optimal då denna term hade en tendens att “sjunka in” i texten och därför inte läsas som en term utan tre skiljda ord. Jag har försökt att lösa detta genom att använda versaler i början av orden i termen, som “Skyldigheten att Skydda”. Denna approach jämfördes framförallt med att använda termen kursivt, “*skyldigheten att skydda*”. Jag har valt att använda begreppet med versaler då jag anser att detta belyser termen tillräckligt för läsaren, samt att jag undviker att överanvända det kursiva och kan använda detta med kraft när det behövs.

2 Skyldigheten att Skydda

I det följande kapitlet kommer jag kort att presentera Skyldigheten att Skydda, hur det har utvecklats samt vad idén består av. Denna del är dock inte författad för att genomgående ge läsaren en fullständig redogörelse för Skyldigheten att Skydda utan endast ge de som inte läst om idén tidigare en grundläggande förståelse för principen samt friska upp minnet för de med tidigare erfarenhet av normen.

2.1 Utvecklingen av Skyldigheten att Skydda

Som ett svar på en breddning av begreppet säkerhet författade Francis Deng boken *Protecting the dispossessed: a challenge for the international community*. Boken diskuterar framförallt civilas ökande lidande i väpnade konflikter, detta menade Deng var resultatet av en ökad mängd flyktingar.⁷ Därefter initierade Deng ett samarbete med Roberta Cohen, och tillsammans påbörjade de en omstrukturering av vad de ansåg att begreppet suveränitet borde innebära. Denna nya definition innebar att stater inte enbart hade rättigheter i och med att de var suveräna utan att suveräniteten även innehöll ett antal skyldigheter gentemot invånarna i den nämnda staten. Om en stat sedan inte uppfyllde denna skyldighet skulle det vara det internationella samfundets ansvar att uppfylla skyldigheterna mot de utsatta individerna.⁸

Ur denna idé skapades en grupp vid namn *the International Commission on Intervention and State Sovereignty (ICISS)*, en del i detta samarbete var bland annat Kofi Annan och Kanadas före detta utrikesminister Lloyd Axworthy.⁹ ICISS visade, i alla fall enligt sig själva, på att suveräniteten och framförallt den territoriella integriteten kunde kombineras med idén om att det internationella samfundet stundtals har skyldigheten att agera i stater utan dessas samtycke.¹⁰ För att förstå hur denna utveckling kunde ske är det viktigt att belysa den historiska kontexten. Denna utveckling sker nämligen parallellt men sönderfallet av Jugoslavien och därmed folkmordet i Srebrenica, den humanitära katastrofen i Somalia och folkmordet i Rwanda.¹¹ ICISS:s arbete resulterade i en rapport vilken presenterades 2001 vid namn "the Responsibility to Protect" som en konkretisering av de tidigare presenterade

---

⁷ Knight. Andy. W, 2011, *The Development of the Responsibility to Protect – From Evolving Norm to Practice* i "Global Responsibility to Protect 3", s.20

⁸ Knight. Andy. W, 2011, *The Development of the Responsibility to Protect – From Evolving Norm to Practice* i "Global Responsibility to Protect 3", s.20-21

⁹ Knight. Andy. W, 2011, *The Development of the Responsibility to Protect – From Evolving Norm to Practice* i "Global Responsibility to Protect 3", s.21

¹⁰ Knight. Andy. W, 2011, *The Development of the Responsibility to Protect – From Evolving Norm to Practice* i "Global Responsibility to Protect 3, s.20, Shawki, Noha, 2011, Responsibility to Protect: The Evolution of an International Norm. i *Global Responsibility to Protect*; Vol. 3 nr 2, s. 179

¹¹ Knight. Andy. W, 2011, *The Development of the Responsibility to Protect – From Evolving Norm to Practice* i "Global Responsibility to Protect 3, s.28-29

idéerna.¹² Detta dokument var det dokument som ledde till att Förenta Nationerna 2005 antog delar av Skyldigheten att Skydda i sitt Summit dokument.¹³

2.2 Vad innebär skyldigheten att skydda?

Alex J Bellamy och Nicholas J Wheeler menar att Skyldigheten att Skyddas faktiska effekt framförallt ligger i de två punkter som antogs i FN:s summit dokument 2005.¹⁴ Här består Skyldigheten att Skydda av två relativt korta punkter som kan ses som en sammanfattning eller en ”light”-version av ICISS:s dokument.¹⁵ Jag kommer i följande del kort att presentera båda dessa två versionerna av Skyldigheten att Skydda.

2.2.1 ICISS rapporten

Rapportens grundprincip är att om en stat inte kan eller vill skydda sina invånare mot folkmord, krigsbrott, etnisk rensning och brott mot mänskligheten så är det internationella samfundet skyldiga att ta över ansvaret och se till att de ovan nämnda brotten stoppas.¹⁶ Även om det låter som att fokus ligger på att stoppa brotten när de väl händer så består Skyldigheten att Skydda av tre ”skyldigheter”. Den första är Skyldigheten att Förebygga, vilket innebär att staterna måste förhindra att det uppstår situationer där de fyra ovan nämna brotten kan begås. Den andra är Skyldigheten att Reagera, vilket innebär att om det uppstår situationer där dessa brott begås så har först staten och sedan det internationella samfundet skyldigheten att reagera för att stoppa brotten. Den tredje delen är Skyldigheten att Återuppbygga, vilket innebär att efter man lyckats stoppa de grova brotten finns en skyldigheten att skapa en situation där brotten har så liten risk som möjligt att ske igen. Rapporten adresserar även vem och vad som är legitima auktoriteter för att agera samt hur man bör agera när man gör det.¹⁷

---

¹² Bellamy, Alex J och Wheeler, Nicholas J. *Humanitarian intervention in world politics* i Baylis, Smith, Owens (red.) *The Globalization of world politics. An introduction to international relations.* Oxford University Press. 2011, s.521

¹³ Knight. Andy. W, 2011, *The Development of the Responsibility to Protect – From Evolving Norm to Practice* i “Global Responsibility to Protect 3, s.30, Shawki, Noha, 2011, *Responsibility to Protect: The Evolution of an International Norm.* i *Global Responsibility to Protect*; Vol. 3 nr 2, s. 181

¹⁴ Bellamy, Alex J och Wheeler, Nicholas J. *Humanitarian intervention in world politics* i Baylis, Smith, Owens (red.) *The Globalization of world politics. An introduction to international relations.* Oxford University Press. 2011, s.521-522

¹⁵ Knight. Andy. W, 2011, *The Development of the Responsibility to Protect – From Evolving Norm to Practice* i “Global Responsibility to Protect 3”, s.31

¹⁶ Shawki, Noha, 2011, *Responsibility to Protect: The Evolution of an International Norm.* i *Global Responsibility to Protect*; Vol. 3 nr 2, s. 173

¹⁷ ICISS rapporten, 2001, *The Responsibility to protect*

2.2.2 Summitdokumentet

Skyldigheten att Skydda i FN:s Summit-dokument består framförallt av två paragrafer, 138 och 139. Paragraf 138 inleds med att man definierat att alla stater har en skyldighet att skydda sin befolkning mot folkmord, krigsbrott, etnisk rensning och brott mot mänskligheten. Skyldigheten inkluderar dock inte enbart ett direkt förhinder eller stoppande av dessa brott utan även att man förhindrar att situationer där de kan förekomma uppstår. Paragrafen fastslår även att staterna, genom att ratificera dokumentet, binder sig till att uppfylla denna skyldighet. Paragraf 138 avslutas med att fastslå att stater ska hjälpa varandra att uppfylla sina skyldigheter samt att hjälpa FN att skapa fungerande och effektiva varningssystem.¹⁸

Paragraf 139 inleds med att fastställa att det internationella samfundet, genom FN, har skyldigheten att nyttja diplomatiska medel för att skydda individer från folkmord, krigsbrott, etnisk rensning och brott mot mänskligheten. Paragrafen fastslår även att detta ska göras på ett genomtänkt samt målmedvetet sätt genom FN stadgans kapitel VI och VIII. Det fastslås även att staterna är beredda att agera under FN stadgans kapitel VII, alltså med våld genom säkerhetsrådet. Avgörandet av vilka medel som ska användas ska övervägas enskilt från fall till fall. Avslutningsvis fastslås att Generalförsamlingen ska fortsätta att arbeta kring Skyldigheten att Skydda och att stater bekräftar att de aktivt ska engagera sig för att skapa en miljö där individer är säkra från folkmord, krigsbrott, etnisk rensning och brott mot mänskligheten.¹⁹

---

¹⁸ FN:s summitdokument, 24 oktober 2005, A/60/L.1

¹⁹ FN:s summitdokument, 24 oktober 2005, A/60/L.1

3 Metod

För att genomföra analysen av Skyldigheten att Skydda har jag funderat på att använda ett antal olika textanalysmetoder. Jag har kommit fram till att använda mig av huvudsakligen en idé- och ideologianalys, jag kommer i det följande kapitlet att motivera detta val. Metoden har valts att inte ses som ett mål i sig själv utan enbart som ett medel vilket gör att denna studie stundtals från går den klassiska modellen. Studien kommer att använda en dimensionsanalys som grund till ramverket, motivationen följer senare i detta kapitel. Jag har således valt att använda mig av en metod vilken har sin bas i idé- och ideologianalys och grund i dimensionsanalys som ramverk. Det jag avser att göra är att sammanfatta de säkerhetsperspektiv jag avser att använda och därefter läsa Skyldigheten att Skydda texterna noga och därigenom se vilka av säkerhetsperspektiven som speglas i dokumenten.

Det som kommer göras är att Skyldigheten att Skydda kommer att dissekeras för att se vad den innehåller²⁰ och därför beskrivs den. Ibland hävdas det att beskrivande undersökningar saknar värde då de inte bidrar till den gemensamma kunskapen. Ludvig Beckman menar dock att ”inget kunde vara mer fel”.²¹ Det som dock är viktigt är att forskaren inte enbart belyser samma sak som redan finns i det existerande dokumentet. I fallet med denna uppsats ska jag alltså inte enbart återberätta innehållet i Skyldigheten att Skydda. Det man däremot måste göra är att dra slutsatser kring materialet och på så vis bidra till vetenskapen. I fallet med denna uppsats innebär detta att fokus måste ligga på att dra slutsatser kring vilket av de fyra säkerhetsperspektiven som är mest framträdande i normen och på så vis bidra till det gemensamma vetandet.²²

Undersökningen har för avsikt att studera både så kallade manifesta och latent budskap. De manifesta budskapen är de budskap vilka kan utläsas med hjälp av en ganska översiktlig läsning och ibland står rakt ut i texten. De latent budskapen är de som är mer inbäddade i texten och där det därför kvävs en djupare läsning.²³ Det är också möjligt att de säkerhetsideal som denna undersökning finner i Skyldigheten att Skydda medvetet blivit placerade där.²⁴ Jag anser dock inte att detta påverkar resultaten då denna undersökning endast studerar vilka ideal som är inskrivna i texten och inte varför de är det.

---

²⁰ Teorell, Jan & Torsten Svensson. 2007. *Att fråga och att svara: Samhällsvetenskaplig metod*. Malmö: Liber, s.22, Bergström, Göran och Boréus, Kristina, 2005, *Textens mening och makt*. Lund: Studentlitteratur, s.155, Beckman, Ludvig, 2005, *Grundbok i idéanalys – Det kritiska studiet av politiska texter och idéer*. Stockholm: Ludvig Beckman och Santéus Förlag, s.14-15, 81

²¹ Beckman, Ludvig, 2005, *Grundbok i idéanalys – Det kritiska studiet av politiska texter och idéer*. Stockholm: Ludvig Beckman och Santéus Förlag, s.50

²² Beckman, Ludvig, 2005, *Grundbok i idéanalys – Det kritiska studiet av politiska texter och idéer*. Stockholm: Ludvig Beckman och Santéus Förlag, s.50

²³ Esaiasson, Peter, et. Al., 2012, *Metodpraktikan – konsten att studera samhälle, individ och marknad*, Vällinby: Elanders Sverige AB, s.221

²⁴ Esaiasson, Peter, et. Al., 2012, *Metodpraktikan – konsten att studera samhälle, individ och marknad*, Vällinby: Elanders Sverige AB, s.221

3.1 Textanalys

För att besvara den nämnda frågeställningen använder denna undersökning en textanalys av typen idé- och ideologianalys. Användandet av textanalys som metod har använts då det är en text som ska analyseras. Valet av idé- och ideologianalys var dock inte lika uppenbart. Andra analysmetoder vilka övervägdes var: innehållsanalys, lingvistisk textanalys samt diskursanalys.

Innehållsanalysen valdes bort då denna metod är bäst lämpad att användas när man studerar förändringar över tid och då kan jämföra två likvärdiga dokument med varandra för att se om det finns en skillnad mellan dessa.²⁵ Diskursanalysen valdes bort då den inte direkt skulle studera värderingarna bakom Skyldigheten att Skydda utan istället analyserat dess roll på den internationella arenan, alternativt vilken makt som utövas genom Skyldigheten att Skydda.²⁶ Detta är intressant men faller inte under den ställda frågeställningen. Den lingvistiska textanalysen bygger på två olika typer av analyser: en där man analyserar metaforer och en där man analyserar syntaxen. För denna uppsats var det syntaxanalysen som övervägdes. Denna analysmetod bygger på att man studerar texten och ordvalen i texten och därigenom jämför dessa val med andra potentiella val och på så sätt utläser vilka värderingar som författaren försöker sprida.²⁷ Denna metod har valts bort, inte på grund av att analysmetoden inte passar på denna undersökning, utan enbart för att jag anser idé- och ideologianalys, vilket förklaras i nästa del, ger möjligheten till en djupare och bredare analys. Idé- och ideologianalys undersöker nämligen vilka idéer och värderingar som finns i ett dokument - ofta gjort med hjälp av en idealtypsanalys.²⁸ Anledningen till att denna analysmetod valts över den lingvistiska textanalysen är att en idé- och ideologianalys ger undersökningen en möjlighet att studera hela texten och därmed få en mer komplett analys än om det hade använts en lingvistisk analys då enbart orden hade analyserats och inte dess gemensamma innebörd.

3.1.1 Idé- och ideologianalys

Den följande undersökningen kommer framförallt att utgå från en idé- och ideologianalys. Metoden kommer att användas som bas för att undersöka de bakomliggande säkerhetsidealen för Skyldigheten att Skydda. Det första som behöver fastslås för att kunna genomföra en idé- och ideologianalys är att definiera vad är en idé och vad är en ideologi? Bergström och Boréus skriver att en idé är en tankekonstruktion vilken är relativt bestående över tid. Detta till skillnad från intryck och attityder. Den nämnda idén kan vara en föreställning om hur verkligheten ser ut, en värdering av olika företeelser och samt en bild av hur man bör agera i olika situationer.²⁹ I förhållande till denna uppsats är idén som undersöks värderingen att människors liv inte bara kan vara mer värda än en stats suveränitet och att det internationella samfundet kan legitimera humanitära aktioner i suveräna stater med denna grund utan att det

---

²⁵ Bergström, Göran och Boréus, Kristina, 2005, *Textens mening och makt*. Lund: Studentlitteratur, s.18

²⁶ Esaiasson, Peter, Et. Al., 2012, *Metodpraktikan – konsten att studera samhälle, individ och marknad*, Vällinby: Elanders Sverige AB, s.212

²⁷ Bergström, Göran och Boréus, Kristina, 2005, *Textens mening och makt*. Lund: Studentlitteratur, s.19-20

²⁸ Bergström, Göran och Boréus, Kristina, 2005, *Textens mening och makt*. Lund: Studentlitteratur, s.159

²⁹ Bergström, Göran och Boréus, Kristina, 2005, *Textens mening och makt*. Lund: Studentlitteratur, 2005, s.149

internationella samfundet har en skyldighet att agera när stater inte uppfyller sina skyldigheter mot sina invånare.³⁰ Den följande undersökningen kommer framförallt att rikta in sig på de två senare av de tre ovan nämnda grenarna: en värdering av olika företeelser samt en bild av hur man bör agera i olika situationer, det vill säga hur stater bör agera i förhållande till humanitära interventioner och suveränitet: Skyldigheten att Skydda.

Bergström och Boréus definierar en ideologi, bland annat, som en "målinriktad och systematisk sammanställning av politiska ståndpunkter" eller ett idésystem.³¹ Det är viktigt att poängtera att en ideologi inte måste vara en politisk sådan. Bergström och Boréus använder skolvärlden som ett exempel för att belysa detta och menar på att det man studerar i själva verket är ett synsätt som genomsyrar det studerande området. Bergström och Boréus menar även att det är viktigt att vara klar med om man undersöker en politisk ideologi eller en annan typ av ideologi då de politiska ideologierna har sin grund i kodifierade dokument medans detta inte alltid är fallet för andra typer av ideologier, så som i exemplet med skolvärlden ovan.³² Denna undersökning studerar inte politiska ideologier utan olika värderingar i "ideologin" Skyldigheten att Skydda. Således fungerar den vada metoden genom båda dess grenar på det i detta fallets studerade objekt.

3.1.2 Dimensionsanalys

I valet av analysmetod inom idé- och ideologianalys valdes det att använda en dimensionsanalys som bas framför en idealtypsanalys. Detta beslut togs med grund i att de säkerhetsperspektiv vilka kommer att behandlas inte direkt lämpar sig för en idealtypsanalys då de inte utgör homogena ideal utan snarare an samling idéer riktade mot samma mål. Dimensioner bygger på att forskaren skapar parametrar som sammanfattar eller belyser innehållet i dimensionen. Bergström och Boréus exemplifierar detta genom att ta exemplet människosyn de använder sedan optimistisk eller pessimistisk som dimensioner.³³ De dimensioner som skapas här måste vara väl motiverade och på ett bra sett sammanfatta den bakomliggande bredare idén, i fallet med denna uppsats säkerhetsperspektivet.

För denna analys kommer de dimensioner vilka Skyldigheten att Skydda analyserats mot vara olika typer av säkerhetsperspektiv. Ludvig Beckman menar på att det är viktigt att författaren i analysen är tydlig med vilka idéer man jämför med. Detta eftersom att om vi inte vet vad vi letar efter så kan vi inte heller förvänta oss att vi hittar det.³⁴ Vad denna undersökning studerar är de olika typerna av säkerhetsideal vilka specificeras senare i teoridelen. Säkerhetsperspektiv är alltså de jämförelsepunkter som kommer att användas, eller det som den analyserade texten analyseras mot.³⁵

Det finns ett uppenbart problem med att använda en klassisk dimensionsanalys som metod för denna undersökning. Dimensionsanalysen är en metod som helst ska använda sig av dimensioner vilka är uttömmande, att uttalande om människor, till exempel, är alltså antingen

---

³⁰ FN:s summit dokument, 2005, paragraf 138-139

³¹ Bergström, Göran och Boréus, Kristina, 2005, *Textens mening och makt*. Lund: Studentlitteratur, s.150

³² Bergström, Göran och Boréus, Kristina, 2005, *Textens mening och makt*. Lund: Studentlitteratur, s.154

³³ Bergström, Göran och Boréus, Kristina, 2005, *Textens mening och makt*. Lund: Studentlitteratur, s.164

³⁴ Beckman, Ludvig, 2005, *Grundbok i idéanalys – Det kritiska studiet av politiska texter och idéer*. Stockholm: Ludvig Beckman och Santéus Förlag, s.19-20

³⁵ Teorell, Jan & Torsten Svensson. 2007. *Att fråga och att svara: Samhällsvetenskaplig metod*. Malmö: Liber, s.42-43, Beckman, Ludvig, 2005, *Grundbok i idéanalys – Det kritiska studiet av politiska texter och idéer*. Stockholm: Ludvig Beckman och Santéus Förlag, s.28

positivt eller negativt och inte vara inget av dom, till exempel neutralt.³⁶ Eftersom denna undersökning inte kommer kunna studera alla säkerhetsperspektiv, eller ens alla de största mest erkända, kommer detta inte att stämma med denna undersökning. På så vis skiljer sig denna undersökning från den klassiska dimensionsanalysen.

Författaren är även medveten om att säkerhetsperspektiven vilka kommer att användas inte heller är ömsesidigt uteslutande, vilket också rekommenderas då det annars kan förvirra både läsare och forskare.³⁷ Att enbart använda dimensioner vilka var uteslutande anser jag dock inte vara givande i denna undersökning då det skulle innebära, till exempel, att enbart ett statscentrerat perspektiv skulle kunna studerats vilket i sin tur skulle leda till att undersökningen skulle bli ytterst begränsad. Här är alltså ytterligare en punkt där denna undersökningens vägval skiljer sig från den mer traditionella metoden. En annan viktig del med dimensionerna är att forskare bör göra dessa så konkreta som möjligt då detta underlättar analysen och hindrar att man sträcker ut dimensionerna.³⁸

Själva analysen är en relativt enkel princip. Det som görs är att objektet läses, i och med att det läses tar forskaren del av påståenden, yttranden, värderingar eller annat liknande. De delar vilka plockas ut jämförs sedan med de skapade dimensionerna och klassificeras därefter som ingen, en eller flera av dessa.³⁹

I denna text kommer operationaliseringen av dimensionerna att göras genom att de sammanfattas utefter ett antal frågor. Dessa blir sedan mina dimensioner vilka inte bör inte ses som verkliga ting utan snarare som tankekonstruktioner vilka fångar in de väsentliga delarna ur de olika idéerna. De kan således inte vara sanna eller falska utan endast på ett bättre eller sämre sätt hjälpa författaren att förtydliga innehållet i den analyserade texten.⁴⁰ För att nå en så hög grad av intersubjektivitet som möjligt kommer jag i denna text att inkludera de textpassager vilka analyseras vid lämpliga tillfällen. Detta i enlighet med den studie Bergström och Boréus presenterar⁴¹ samt som Esaiasson et al. rekommenderar⁴².

3.2 Litteratur

Litteraturen vilken kommer att användas i den följande undersökningen kan delas upp i tre delar: metatextlitteratur, säkerhetslitteratur samt litteratur kring Skyddigheten att Skydda. Metatexten i denna uppsats använder framförallt: Ludvig Beckmans bok *Grundbok i idéanalys* och Göran Bergström och Kristina Boréus bok *Textens mening och makt*. Båda dessa böcker ger stabila introduktioner av det metodramverk vilket används i denna text samt presenterar hur en faktisk analys bör genomföras.

Litteraturen som används för säkerhetsteorin kan delas upp i tre delar. Den första, som gäller den politiska och militära säkerheten, har grund i Berry Buzan et.al.s bok *Security: a*

---

³⁶ Bergström, Göran och Boréus, Kristina, 2005, *Textens mening och makt*. Lund: Studentlitteratur, s.172-173

³⁷ Beckman, Ludvig, 2005, *Grundbok i idéanalys – Det kritiska studiet av politiska texter och idéer*. Stockholm: Ludvig Beckman och Santéus Förlag, s.26

³⁸ Beckman, Ludvig, 2005, *Grundbok i idéanalys – Det kritiska studiet av politiska texter och idéer*. Stockholm: Ludvig Beckman och Santéus Förlag, s.27-28

³⁹ Bergström, Göran och Boréus, Kristina, 2005, *Textens mening och makt*. Lund: Studentlitteratur, s.164-165

⁴⁰ Bergström, Göran och Boréus, Kristina, 2005, *Textens mening och makt*. Lund: Studentlitteratur, s.164-165

⁴¹ Bergström, Göran och Boréus, Kristina, 2005, *Textens mening och makt*. Lund: Studentlitteratur, s.162

⁴² Esaiasson, Peter, Et. Al., 2012, *Metodpraktikan – konsten att studera samhälle, individ och marknad*, Vällinby: Elanders Sverige AB, s.224

new framework for analysis. Buzan har varit med och delförfattat ett antal välskrivna böcker på området. Jag har dock valt att lägga fokus på en av böckerna då de i mycket liknar varandra.

Vad gäller den mänskliga säkerheten använder sig undersökningen framförallt av Ramesh Thakurs bok *The united nations, peace and security* och Micheal Sheehans bok *International security - an analytical survey* då båda dessa innehåller, vad jag anser vara, bra sammanfattningar på området. Jag använder även Archeas kapitel i Baylis, Smith och Owens bok *The globalization of the politics – An introduction to international relations* ”human security” då denna ger lite mer av ett läroboksperspektiv och summerar idén på ett givande sett.

Det postkoloniala perspektiv som används i denna text är dock inte riktigt lika enkelt som de ovanstående perspektiven utan är en sammanskrivning av två texter med stöd från en tredje. Basen kommer från Tarak Barkawi och Mark Laffeys text *The Postcolonial Moment in Security Studies* denna har kombinerats med Columba Peoples och Nick Vaughan-Williams text *Critical security studies – an introduction*. Dessa två texter ger tillsammans en bra bild av vad ett postkolonialt perspektiv innebär. För att sedan kunna belysa problematiken kring de problem, medel etc. som belyses i de två nämnda texterna letade jag i säkerhetsteorilitteratur för att hitta författare vilka belyste samma problematik som i det skapade perspektivet. På så sätt tillkom den tredje texten vilken är Richard Jacksons kapitel *Regime Security* i ”Contemporary Security Studies”. Författaren klassar ej själv detta kapitel som ett postkolonialt perspektiv. Dock så belyser det på ett givande sätt problematiken i de två huvudtexterna och har därför inkluderats som stöd i mitt postkoloniala perspektiv.

3.2.1 De analyserade dokumenten

De dokument vilka analyseras i denna text är paragraferna från Förenta Nationernas Summitdokument 2005 samt ICISS rapport från 2001, vilka i korthet presenterats ovan. Det bör dock tilläggas att jag studerat flera andra dokument men funnit att dessa inte bidrar till förståelsen för Skyldigheten att Skydda och har därför utelämnat dem från denna text. Exempel på dokument som har studerats men exkluderats är Ban Ki-moon’s rapporter om Skyldigheten att Skydda i egenskap av att han är Förenta Nationernas Generalsekreterare. Dessutom har jag studerat ett antal resolutioner från Förenta Nationernas Säkerhetsråd. Anledningen till att jag anser att dessa inte bidrar till analysen är att de inte förändrar vad de andra två Skyldigheten att Skydda-dokumenterna innebär. Resolutionerna bidrar till att utveckla hur idén används men hjälper oss inte att förstå vilka säkerhetsperspektiv som normen innehåller. Man skulle kunna hävda att resolutionerna är en del av idén. Jag anser dock att resolutionerna inte är en del av Skyldigheten att Skyddas teoretiska del, detta då om det internationella samfundet ansåg att Skyldigheten att Skydda var något man faktiskt följde så skulle man agera i delar av världen, såsom i Syrien, när detta skrivs. Således anser jag inte att idén tagit fasta utan att staterna snarare hänvisar till Skyldigheten att Skydda när man vill agera, i enlighet med en kolonial eller realistisk idé. Således anser jag inte att resolutionerna är en teoretisk del av Skyldigheten att Skydda utan endast att de visar på hur staterna väljer att använda idén.

Ban Ki-moon’s dokument fördjupar Summitdokumentet. Detta innebär att de speglar, framförallt ICISS dokumentet väldigt väl. Stundtals fördjupas även hur Skyldigheten att Skydda bör användas men de ändrar inte på vad Skyldigheten att Skydda är och därför inte heller vilka säkerhetsperspektiv idén speglar. Således har de dokument vilka analyseras begränsats till ICISS:s dokumentet då detta är grunden till normen samt till Förenta Nationernas Summit dokument från 2005 då detta är det dokument som i praktiken har juridisk påverkan. Begränsningen har gjorts då inkludandet av fler dokument skulle

begränsa platsen till varje dokument och därför inte ge samma utrymme till en djupare analys. Jag har fattat beslutet att en djupare analys av de två ovan nämnda dokumenten är mer givande än fler grundare analyser, speciellt när de dokumenten som skulle läggas till inte direkt skulle påverka resultatet.

4 Säkerhetsteori

Innan denna text går djupare in på vilka säkerhetsperspektiv denna undersökning kommer att analysera anser jag det viktigt att nämna att de punkter som i de följande styckena har valts att analyseras inte är slumpmässigt utvalda. Det har valts efter en noggrann genomläsning av texterna vilka ska analyseras och sedan valts strategiskt utifrån min förförståelse efter en kort studie av säkerhetsteorier. Detta då jag anser att ett slumpmässigt urval av perspektiv inte är önskvärt i detta fall.⁴³ Av uppenbara skäl kan inte alla perspektiv undersökas i denna text, således behövs det en avgränsning. Då det finns ett antal personer vilka menar på att Skyldigheten att Skydda bygger på mänsklig säkerhet, bland annat Jun Honna⁴⁴, anser jag att detta är en naturlig punkt att analysera. Det bör dock nämnas att dessa författare eller framstående individer inte förklarar eller hänvisar till någon typ av forskning när det påstår detta. Utöver detta kommer den följande texten att studera två av Barry Buzans fem delar av säkerhet: politisk säkerhet och militär säkerhet.⁴⁵ Framförallt då dessa är två mer traditionella säkerhetsperspektiv. Det bör dock nämnas att analysen har gjorts med de övriga tre av Buzzans perspektiv dessa har exkluderats då jag vid för undersökningen inte kunde hitta några tydliga spår av dessa säkerhetsperspektiv. Noterbart är även att mänsklig säkerhet, som kan ses som en del av ekonomiskt perspektiv, plockats ut enskilt här. En ansats har gjorts för att försöka att inkludera mer kritiska perspektiv. De som framförallt studerades här var kritiska säkerhetsstudier (CSS) samt ett genusbaserat perspektiv. Under analysen framgick det dock att dessa ej var givande då genusperspektivet diskuterade helt andra punkter än Skyldigheten att Skydda och CSS menade att hot är helt subjektivt och då kan allt vara hot, mål, medel för säkerheten. Det ovanstående resulterade i att allt och inget stämde. För att försöka behålla ett delvis kritiskt tänkande inkluderades det postkoloniala perspektivet istället vilket bland annat Columba Peoples och Nick Vaughan-Williams behandlar som ett kritiskt perspektiv.⁴⁶ Det ska dock poängteras att under analysen med de kritiska perspektiven så belystes en inflexibilitet i de mer traditionella perspektiven.

---

⁴³ Teorell, Jan & Torsten Svensson. 2007. *Att fråga och att svara: Samhällsvetenskaplig metod*. Malmö: Liber, s.84, Johannessen, Asbjörn och Tufte, Per Arne, 2010, *Introduktion till samhällsvetenskaplig metod*, Egypten: Sahara Printing, s.84

⁴⁴ Honna, Jun, 2012, *Japan and the Responsibility to Protect: coping with human security diplomacy*, i *Pacific Review*; Mar2012, Vol. 25 Issue 1, s.97

⁴⁵ Sheehan, Michael, 2005, *International security - an analytical survey*, United Kingdom: Lynne Rienner Publishers, s.47

⁴⁶ Peoples, Columba och Vaughan-Williams, Nick, 2010, *Critical security studies – an introduction*, USA: Routledge,

4.1 Operationalisering

David Baldwin gör en uppdelning i sin artikel *the concept of security* för vad som ingår i en säkerhetsteori. Baldwin ställer sju frågor för att bena ut innehållet: (1) vem eller vad är säkerheten för? Svaret här kan inte vara så enkelt som för stater eller individer. Det måste specificeras vilka stater, en, vissa, de flesta eller alla, och det samma om fallet är till exempel människor eller ett annat objekt⁴⁷ (2) vilka värderingar skyddar den tänkta säkerheten? Dessa värderingar kan vara, men inte exkluderande, direkt säkerhet (safety), ekonomisk välfärd, statens självständighet, psykiskt välbefinnande och så vidare⁴⁸, men även mer subjektiva delar så som lugn (peace of mind) eller en avsaknad av rädsla.⁴⁹ (3) Hur mycket säkerhet? Är säkerheten en ja eller nej fråga, är man antingen säker eller ej, eller finns det grader av säkerhet, kan man vara mer eller mindre säker.⁵⁰ (4). Vilka är hoten som säkerheten ska skydda mot? Vilka hot är det som enheterna som ska bevaras skyddas mot? Baldwin använder liknelsen med ett larm: ett larm skyddar mot inbrottstjuvar men det hjälper inte ägarens ekonomiska situation.⁵¹ (5) Vilka är hjälpmedlen som används för att uppnå säkerheten? Helt enkelt vad som säkerhetssökaren använder för att uppnå säkerheten.⁵² (6) Vad är kostnaden för säkerheten? Baldwin menar på att allting har en kostnad, ”there ain’t no such thing as a free lunch”, alltså vad är vi villiga att byta bort, materiellt eller värdemässigt, för att uppnå säkerheten.⁵³ (7) vilken tid berör säkerheten? Är säkerheten som man försöker uppnå permanent eller tillfällig, en hund skulle, till exempel, kunna skydda en från ens grannar tillfälligt men för att lösa problemet permanent kanske man borde bli vän med sina grannar.⁵⁴

Jag kommer dock enbart att använda mig av fyra av dessa sju dessa då jag anser tre av dessa vara av mindre betydelse för min undersökning: ”Hur mycket säkerhet?”, ”Vad är kostnaden för säkerheten?” samt ”Vilken tid berör säkerheten?” Jag menar dock inte att dessa är ointressant för säkerhetsperspektiv i allmänhet utan enbart att det inte är givande i detta sammanhang. Detta val visade sig också vara en riktig värdering då de studerade dokumenten inte behandla tidsperspektive, mer än att ”det inte ska ske igen”, om säkerheten är absolut eller kostnaden för säkerheten i någon bredare utsträckning.

4.1.1 Militärt säkerhetsperspektiv

Den militära säkerheten kan vara den säkerhetsteori som de flesta förknippar med termen säkerhet om man diskuterar internationell politik. Fokus ligger framförallt på staten, det är alltså staten som är det objekt vilket ska skyddas.⁵⁵ Även om detta är den enhet som oftast studeras så kan även organiserade grupper vilka bryter mot våldsmonopolet ses som objekt

---

⁴⁷ Baldwin, David A., 1997, *The concept of security*., i Review of International Studies, s.13

⁴⁸ Baldwin, David A., 1997, *The concept of security*., i Review of International Studies, s.13

⁴⁹ Baldwin, David A., 1997, *The concept of security*., i Review of International Studies, s.14

⁵⁰ Baldwin, David A., 1997, *The concept of security*., i Review of International Studies, s.14

⁵¹ Baldwin, David A., 1997, *The concept of security*., i Review of International Studies, s.15

⁵² Baldwin, David A., 1997, *The concept of security*., i Review of International Studies, s.16

⁵³ Baldwin, David A., 1997, *The concept of security*., i Review of International Studies, s.16

⁵⁴ Baldwin, David A., 1997, *The concept of security*., i Review of International Studies, s. 17

⁵⁵ Buzan, Barry, Waeber, Ole och De Wilde, Jaap, 1998, *Security: a new framework for analysis*, United Kingdom: Lynne Rienner Publishers, Inc., s.22, Sheehan, Michael, *Military security* I Collins: “Contemporary security studies”, 2007, USA: Oxford University Press, s.172

vilka inbegrips som säkerhetsobjekt, detta innebär att rebellgrupper, frihetskämpar eller andra typer av organisationer skulle kunna vara inkluderade.⁵⁶ Dock blir det svårt att inkludera båda dessa perspektiv samtidigt, på samma geografiska punkt, då de två objekten ofta ställs emot varandra, staten eller regeringen slåss för sina intressen medan den andra parten i konflikten slåss för sina intressen. Vilket som blir det verkliga objektet för säkerheten är därför dock inte helt tydligt i den något bredare definitionen. Säkerheten kan alltså endast handla om den egna enheten, alternativt den enhet som man politiskt stödjer.

Anledningen till att de nämnda enheterna inte är säkra, eller är säkerhetsobjekt, är att det internationella systemet ser ut som det gör. Perspektivet menar alltså att anarkin skapar förutsättningarna för staterna och de måste använda sig av militära medel för att skydda sig.⁵⁷ Det inte enbart staten som enhet som är säkerhetsobjektet utan statens intressen⁵⁸ och därmed dess värderingar. Den första och kanske viktigaste av dessa värderingar är suveräniteten, eller den territoriella integriteten, då staten utan denna inte har något att skydda.⁵⁹ Då det är en politisk enhet som är säkerhetsobjektet i den militära säkerheten så blir även den politiska enhetens ideologi en av de värderingar som skyddas.⁶⁰

De hot som man framförallt profilerar sig mot inom den militära säkerhetsteorin är externa och interna hot mot den politiska enhetens existens⁶¹, exempel på interna hot skulle kunna vara revolutionära grupper och nationalistiska grupper.⁶² exempel på externa hot består framförallt av andra konkurrerande politiska enheter såsom stater eller de ovan nämnda rebell/frihetsgrupperna, viktigt att poängtera är dock att inte alla politiska enheter är ett hot utan enbart de vilka negativt kan påverka de ovan nämnda värderingarna.⁶³

Som namnet på denna säkerhetsinriktning antyder så är militären det främsta medlet för att uppnå säkerheten för säkerhetsobjektet i den militära säkerhetsteorin.⁶⁴ Det finns dock även mer indirekta sätt att öka sin säkerhet än att enbart öka kvantiteten av de militära styrkorna, exempel på detta är allianser vilka knyter en annan politisk enhet till den enhet man vill skydda, på så sätt adderar man de två enheternas kapacitet.⁶⁵ Andra sätt att öka sin säkerhet inom den militära säkerhetsteorin är till exempel genom att införskaffa kraftigare militära

---

⁵⁶ Buzan, Barry, Waever, Ole och De Wilde, Jaap, 1998, *Security: a new framework for analysis*, United Kingdom: Lynne Rienner Publishers, Inc., s.53

⁵⁷ Sheehan, Michael, *Military security* I Collins: "Contemporary security studies", 2007, USA: Oxford University Press, s.173

⁵⁸ Sheehan, Michael, 2005, *International security - an analytical survey*, United Kingdom: Lynne Rienner Publishers, s.47

⁵⁹ Buzan, Barry, Waever, Ole och De Wilde, Jaap, 1998, *Security: a new framework for analysis*, United Kingdom: Lynne Rienner Publishers, Inc., s.49-50

⁶⁰ Buzan, Barry, Waever, Ole och De Wilde, Jaap, 1998, *Security: a new framework for analysis*, United Kingdom: Lynne Rienner Publishers, Inc., s.60

⁶¹ Buzan, Barry, Waever, Ole och De Wilde, Jaap, 1998, *Security: a new framework for analysis*, United Kingdom: Lynne Rienner Publishers, Inc., s.50

⁶² Buzan, Barry, Waever, Ole och De Wilde, Jaap, 1998, *Security: a new framework for analysis*, United Kingdom: Lynne Rienner Publishers, Inc., s.53, Sheehan, Michael, *Military security* I Collins: "Contemporary security studies", 2007, USA: Oxford University Press, s.173

⁶³ Buzan, Barry, Waever, Ole och De Wilde, Jaap, 1998, *Security: a new framework for analysis*, United Kingdom: Lynne Rienner Publishers, Inc., s.53,57

⁶⁴ Buzan, Barry, Waever, Ole och De Wilde, Jaap, 1998, *Security: a new framework for analysis*, United Kingdom: Lynne Rienner Publishers, Inc., s.22,49, 57, 58

⁶⁵ Buzan, Barry, Waever, Ole och De Wilde, Jaap, 1998, *Security: a new framework for analysis*, United Kingdom: Lynne Rienner Publishers, Inc., s.54,58, Sheehan, 2007, s.175

medel, så som kärnvapen eller att stärka internationell rätt för att minska hotet eller kapaciteten hos andra enheter, såsom att förbjuda vissa typer av vapen.⁶⁶

4.1.2 Politiskt säkerhetsperspektiv

Den politiska säkerhetsteorin skiljer sig inte så mycket ifrån den militära säkerhetsteorin vad gäller vad som är säkerhetsobjektet. Än en gång så är det framför allt staten som står i centrum men även andra politiska enheter kan inkluderas⁶⁷ och än en gång är det den politiska enhetens existens som ska skyddas.⁶⁸ I denna teori inriktar man sig dock enbart på ickevåldsaspekter. Internt i den politiska enheten så är det framförallt legitimiteten och den politiska auktoriteten som står i fokus⁶⁹ men även de politiska strukturerna är säkerhetsiserade.⁷⁰ De delar som framförallt skiljer sig från den tidigare nämnda militära säkerheten är att den politiska säkerheten även inkluderar supranationella enheter så som internationella organisationer. Ytterligare en likhet är dock att den politiska ideologin vilken ger den styrande eliten sin legitimitet också är ett säkerhetsobjekt.⁷¹

Som nämnts ovan är det än en gång statens överlevnad och står centralt, således är de viktigaste värderingarna suveräniteten samt statens politiska ideologi.⁷² Dock är även stabilitet en värdering vilket ställs högt tillsammans med idealet att man ska kunna ha en egen politisk agenda och fritt kunna agera utifrån den.⁷³

De hot vilka den politiska säkerhetsteorin framförallt inriktar sig på är icke-militära hot mot den politiska enhetens överlevnad.⁷⁴ De externa hoten av denna typ är till exempel att inte bli erkänd som en politisk aktör på den arena man strävar efter.⁷⁵ Ett nutida exempel på detta skulle kunna vara Palestinas strävan efter att bli erkänd som en stat. Internt handlar det framförallt om legitimitetsfrågor har man möjlighet samt kapacitet att agera politiskt och inte förlora utrymme till andra aktörer.⁷⁶

---

⁶⁶ Buzan, Barry, Waever, Ole och De Wilde, Jaap, 1998, *Security: a new framework for analysis*, United Kingdom: Lynne Rienner Publishers, Inc., s.55, Sheehan, Michael, *Military security* I Collins: "Contemporary security studies", 2007, USA: Oxford University Press, s.179-180

⁶⁷ Buzan, Barry, Waever, Ole och De Wilde, Jaap, 1998, *Security: a new framework for analysis*, United Kingdom: Lynne Rienner Publishers, Inc., s.143, Emmers, Ralf, *Securitization* I Collins: "Contemporary security studies", 2007, USA: Oxford University Press, 2007, s.146

⁶⁸ Inoguchi, Takashi, 2003, *Political Security: Toward a Broader Conceptualization*. i *International Studies*, s.107)

⁶⁹ Buzan, Barry, Waever, Ole och De Wilde, Jaap, 1998, *Security: a new framework for analysis*, United Kingdom: Lynne Rienner Publishers, Inc., s.22

⁷⁰ Buzan, Barry, Waever, Ole och De Wilde, Jaap, 1998, *Security: a new framework for analysis*, United Kingdom: Lynne Rienner Publishers, Inc., s.144

⁷¹ Sheehan, Michael, 2005, *International security - an analytical survey*, United Kingdom: Lynne Rienner Publishers, s.47

⁷² Buzan, Barry, Waever, Ole och De Wilde, Jaap, 1998, *Security: a new framework for analysis*, United Kingdom: Lynne Rienner Publishers, Inc., s.22

⁷³ Inoguchi, Takashi, 2003, *Political Security: Toward a Broader Conceptualization*. i *International Studies*, s.107

⁷⁴ Buzan, Barry, Waever, Ole och De Wilde, Jaap, 1998, *Security: a new framework for analysis*, United Kingdom: Lynne Rienner Publishers, Inc., s.141

⁷⁵ Buzan, Barry, Waever, Ole och De Wilde, Jaap, 1998, *Security: a new framework for analysis*, United Kingdom: Lynne Rienner Publishers, Inc., s.142

⁷⁶ Buzan, Barry, Waever, Ole och De Wilde, Jaap, 1998, *Security: a new framework for analysis*, United Kingdom: Lynne Rienner Publishers, Inc., s.144

De medel som framförallt används för att uppnå säkerhet inom den politiska säkerhetsteorin är regeringen eller ledarnas politik, då dessa påverkar hur andra enheter förhåller sig till objektet.⁷⁷ Sitter säkerhetsobjektet i en styrande position blir även lagar ett medel som kan användas för att hindra andra politiska enheter för att ta mer plats. Oavsett om man sitter i en direkt ledande position eller inte kan en förändring av etik spela en liknande roll.⁷⁸ Är man en stat, eller strävar efter att vara det så kan Förenta Nationerna vara ett medel vilket kan användas.⁷⁹ det mest effektiva sättet att säkerställa sin politiska säkerhet är dock att vara en hegemoni, är man den enda aktören finns det inga hot.⁸⁰

4.1.3 Mänskligt säkerhetsperspektiv

Nästa säkerhetsteori vilken används i denna undersökning är den mänskliga säkerhetsteorin. Till skillnad från de ovanstående teorierna fokuserar den mänskliga säkerhetsteorin helt på den enskilda individen. Det är alltså individen som är säkerhetsobjektet.⁸¹ Ibland inkluderas dock även folk som en sammanslutning av individer.⁸² De värderingar som kan sammanfattas i mänskliga rättigheter och en hög värdering på liv.⁸³

Det finns två delar av den mänskliga säkerheten: friheten från rädsla och friheten från att vilja ha, alltså en klassificering mellan vad man behöver och vad som man skulle vilja ha.⁸⁴ Den mer begränsade variationen, friheten från rädsla, är inriktad på fysiska hot mot individer.⁸⁵ Detta framförallt i form av politiskt våld.⁸⁶

Den djupare och bredare variationen delas det upp i sju punkter: den första är ekonomisk säkerhet vilket handlar om att det ska finnas skyddsnät för individen. Den andra är matsäkerhet, vilken handlar om att varje individ ska ha fysisk och ekonomisk tillgång till mat. Den tredje är hälsoskydd vilken handlar om att individen ska ha tillgång till ett minimiskydd

---

⁷⁷ Buzan, Barry, Waever, Ole och De Wilde, Jaap, 1998, *Security: a new framework for analysis*, United Kingdom: Lynne Rienner Publishers, Inc., s.146, Inoguchi, Takashi, 2003, *Political Security: Toward a Broader Conceptualization*. i *International Studies*, s.115

⁷⁸ Buzan, Barry, Waever, Ole och De Wilde, Jaap, 1998, *Security: a new framework for analysis*, United Kingdom: Lynne Rienner Publishers, Inc., s.148

⁷⁹ Buzan, Barry, Waever, Ole och De Wilde, Jaap, 1998, *Security: a new framework for analysis*, United Kingdom: Lynne Rienner Publishers, Inc., s.160

⁸⁰ Inoguchi, Takashi, 2003, *Political Security: Toward a Broader Conceptualization*. i *International Studies*, s.110

⁸¹ Acharya, Amitav, *Human Security*, 2011, i Baylis, Smith, Owens (red.) *The Globalization of world politics. An introduction to international relations*. Oxford University Press. 2011., s.480, Thakur, Ramesh, 2006, *The united nations, peace and security*, United Kingdom: Cambridge University Press, s.72, Kerr, Pauline, *Human Security I* Collins: "Contemporary security studies", 2007, USA: Oxford University Press, s.122

⁸² Acharya, Amitav, *Human Security*, 2011, i Baylis, Smith, Owens (red.) *The Globalization of world politics. An introduction to international relations*. Oxford University Press. 2011., s.480

⁸³ Thakur, Ramesh, 2006, *The united nations, peace and security*, United Kingdom: Cambridge University Press, s.72, Kerr, Pauline, *Human Security I* Collins: "Contemporary security studies", 2007, USA: Oxford University Press, s.122, 125

⁸⁴ Acharya, Amitav, *Human Security*, 2011, i Baylis, Smith, Owens (red.) *The Globalization of world politics. An introduction to international relations*. Oxford University Press. 2011., s.483, Kerr, 2010, s.124

Grenfell, Damian och James, Paul (red), 2009, *Rethinking insecurity, war and violence – Beyond savage globalization?*. Great Britain: TJ International. s. 37

⁸⁵ Kerr, Pauline, *Human Security I* Collins: "Contemporary security studies", 2007, USA: Oxford University Press, s.124

⁸⁶ Kerr, Pauline, *Human Security I* Collins: "Contemporary security studies", 2007, USA: Oxford University Press, s.129

mot sjukdomar samt ohälsosamma livsstilar. Den fjärde är miljö säkerhet vilken handlar om att individen ska vara säker tillsammans med naturen. Den femte delen är den personliga säkerheten, denna del innebär att individen inte ska behöva frukta för sin fysiska hälsa. Den sjätte är samhällssäkerhet, vilken i mycket liknar de som diskuterats ovan men i mindre drag, det ska finnas ett skydd mot traditionella värderingar samt etnisk våld. Den sista delen är den ekonomiska säkerheten vilken handlar om att individen ska ha det tillräckligt bra situation ekonomiskt situation för att ha valmöjligheter.⁸⁷

De hot som den bredare mänskliga säkerheten riktar in är bland annat: hot mot individens liv och säkerhet.⁸⁸ Individen ska vara relativt fri från sjukdom, detta innebär dock inte att en förkylning är ett hot mot individens säkerhet, detta är framtaget i samband med en diskurs kring HIV/AIDS sjukdomar.⁸⁹ Det blir även hot mot den ekonomiska säkerheten om det uppstår en ekonomisk stagnation eller en nedbrytning av statens institutioner.⁹⁰ Även direkt fattigdom är ett hot, både direkt och indirekt.⁹¹ Dock även mer direkta hot är inkluderade så som kulturellt våld, sexuellt våld eller direkt våld.⁹²

De medel som används för att undvika båda de två ovan nämnda delarna av hot är framförallt den politiska enheten vilken styr det territoriala området, oftast en stat.⁹³ Det är dock nämnvärt att staten eller den lokala politiska enheten inte är de enda aktörerna som kan användas för att uppnå den mänskliga säkerheten, även NGO:s och IGO:s kan spela en stor roll samt internationella strukturer så som ICC⁹⁴, vilka medel dessa ska använda för att skapa säkerheten för den djupare kategoriseringen beror sedan på vilket typ av hot individen står inför.⁹⁵ Den snävare typen av mänsklig säkerhet ser framförallt diplomati, folkrätten, internationella traktat och konventioner som medel som aktörerna bör använda men även mer direkta aktioner så som blockader och militära interventioner.⁹⁶

---

⁸⁷ , Ramesh,, Thakur, 2006, *The united nations, peace and security*, United Kingdom: Cambridge University Press, s.73, Acharya, Amitav, *Human Security*, 2011, i Baylis, Smith, Owens (red.) *The Globalization of world politics. An introduction to international relations*. Oxford University Press. 2011, s.480, Sheehan, Michael, 2005, *International security - an analytical survey*, United Kingdom: Lynne Rienner Publishers, s.75-80, Kerr, Pauline, *Human Security I* Collins: "Contemporary security studies", 2007, USA: Oxford University Press, s.122, Grenfell, Damian och James, Paul (red), 2009, *Rethinking insecurity, war and violence – Beyond savage globalization?*. Great Britain: TJ International., s.13

⁸⁸ , Ramesh, Thakur, 2006, *The united nations, peace and security*, United Kingdom: Cambridge University Press, s.72

⁸⁹ , Ramesh, Thakur, 2006, *The united nations, peace and security*, United Kingdom: Cambridge University Press, s.85

⁹⁰ , Ramesh, Thakur, 2006, *The united nations, peace and security*, United Kingdom: Cambridge University Press, s.86

⁹¹ Sheehan, Michael, 2005, *International security - an analytical survey*, United Kingdom: Lynne Rienner Publishers, s.76

⁹² , Ramesh, Thakur, 2006, *The united nations, peace and security*, United Kingdom: Cambridge University Press, s.87

⁹³ , Ramesh, Thakur, 2006, *The united nations, peace and security*, United Kingdom: Cambridge University Press, s.72, Acharya, Amitav, *Human Security*, 2011, i Baylis, Smith, Owens (red.) *The Globalization of world politics. An introduction to international relations*. Oxford University Press. 2011, s.483, , Kerr, Pauline, *Human Security I* Collins: "Contemporary security studies", 2007, USA: Oxford University Press, s.129

⁹⁴ Acharya, Amitav, *Human Security*, 2011, i Baylis, Smith, Owens (red.) *The Globalization of world politics. An introduction to international relations*. Oxford University Press. 2011, s.490, Sheehan, Michael, 2005, *International security - an analytical survey*, United Kingdom: Lynne Rienner Publishers, s.77, , Kerr, Pauline, *Human Security I* Collins: "Contemporary security studies", 2007, USA: Oxford University Press, s.129)

⁹⁵ , Kerr, Pauline, *Human Security I* Collins: "Contemporary security studies", 2007, USA: Oxford University Press, s.125-126)

⁹⁶ , Kerr, Pauline, *Human Security I* Collins: "Contemporary security studies", 2007, USA: Oxford University Press, s.125-126, 129)

Den största skillnaden mellan det mänskliga säkerhetsperspektivet och de andra ovan nämnda perspektiven är dock att det mänskliga perspektivet inte inriktar sig enbart på de egna aktörerna utan har ett kosmopolitiskt eller universellt synsätt på säkerhet. Det handlar alltså inte bara om säkerhet för min enhet utan för alla enheter.⁹⁷

4.1.4 Postkolonialt säkerhetsperspektiv

Det postkoloniala perspektivet som här används är som nämnts ovan en sammansättning av tre olika texter. Säkerhetsperspektivet bygger på att det flesta andra perspektiven har västerländska värdegrunder och därför blir perspektiven också centrerade kring västvärlden, vilket gör att de bara är anpassade för stabila starka stater.⁹⁸ Trots att man ser detta som ett problem accepterar man även att ur ett rent objektiva perspektiv så skulle det eventuellt vara mer intressant att studera stormakten USA än Costa Rica.⁹⁹ Det är dock svårt att se säkerhet som något objektiva.¹⁰⁰

Författarna menar på att detta medför problem när man väljer att behandla stater efter samma referensramar¹⁰¹ och att man måste anpassa sig bättre än vad som görs i andra säkerhetsperspektiv.¹⁰² Författarna menar att detta är precis vad som händer och att hoten snarast kan jämföras med Thucydides välkända uttalande om att "the strong do what they have the power to do and the weak accept what they have to accept".¹⁰³ Trots att man skiljer på stater och stater och framförallt dess regimer, är stater objektet för säkerheten inom detta perspektiv men framförallt stater som kan klassificeras in i tredje världen, eller.¹⁰⁴ Det exakta fokuset ligger på svaga stater vilka är stater som inte uppfyller alla kriterier vilka brukar ingå i definitionen av vad en stat är, till exempel våldsmonopolet.¹⁰⁵ Detta är även den vanligaste bristen.¹⁰⁶ Vi kan alltså se att värderingen i detta perspektiv är suveräniteten, framförallt för de svaga staterna.

De som perspektivet klassificerar som de primära hoten för de svagare staterna är framförallt interna problem så som legitimeringssvårigheter och problem att upprätthålla våldsmonopolet så som uppror och statskupper men även starka individer kan vara hot om de

---

⁹⁷ Acharya, Amitav, *Human Security*, 2011, i Baylis, Smith, Owens (red.) *The Globalization of world politics. An introduction to international relations*. Oxford University Press. 2011, s.490

⁹⁸ Barkawi, Tarak and Laffey, Mark, 2006, 'The Postcolonial Moment in Security Studies.' *Review of International Studies*, 32 (2), s.334

⁹⁹ Barkawi, Tarak and Laffey, Mark, 2006, 'The Postcolonial Moment in Security Studies.' *Review of International Studies*, 32 (2), s.344

¹⁰⁰ Sheehan, Michael, *Military security* I Collins: "Contemporary security studies", 2007, USA: Oxford University Press, s.177-178

¹⁰¹ Barkawi, Tarak and Laffey, Mark, 2006, 'The Postcolonial Moment in Security Studies.' *Review of International Studies*, 32 (2), s.349

¹⁰² Peoples, Columba och Vaughan-Williams, Nick, 2010, *Critical security studies – an introduction*, USA: Routledge, s.52

¹⁰³ Barkawi, Tarak and Laffey, Mark, 2006, 'The Postcolonial Moment in Security Studies.' *Review of International Studies*, 32 (2), s.345

¹⁰⁴ Peoples, Columba och Vaughan-Williams, Nick, 2010, *Critical security studies – an introduction*, USA: Routledge, s.50, 60

¹⁰⁵ Jackson, Richard, *Regime Security* I Collins: "Contemporary security studies", 2007, USA: Oxford University Press, s.187

¹⁰⁶ Jackson, Richard, *Regime Security* I Collins: "Contemporary security studies", 2007, USA: Oxford University Press, s.188-189

utmanar statens legitimitet.¹⁰⁷ Hot utifrån är dock också inkluderade såsom gränsöverskridande väpnade konflikter, så kallad ”spillover”, samt interventioner, både militära och politiska.¹⁰⁸

De medel som används för att uppnå en högre grad av säkerhet inom detta perspektiv är framförallt staten.¹⁰⁹ Internt använder staten sig av piskor och morötter för att säkerställa sin legitimitet och kontroll över territoriet.¹¹⁰ En del i pisk-delen som stater måste se upp med är att de ofta blir ett hot mot sin befolkning när den försöker stärka sin position.¹¹¹ Skyddet för de svagare staterna mot utomstående hot är framförallt militära medel samt allianser.¹¹²

---

¹⁰⁷ Jackson, Richard, *Regime Security* I Collins: “Contemporary security studies”, 2007, USA: Oxford University Press, s.189, Peoples, Columba och Vaughan-Williams, Nick, 2010, *Critical security studies – an introduction*, USA: Routledge, s.50

¹⁰⁸ Jackson, Richard, *Regime Security* I Collins: “Contemporary security studies”, 2007, USA: Oxford University Press, s.190, Peoples, Columba och Vaughan-Williams, Nick, 2010, *Critical security studies – an introduction*, USA: Routledge, s.50

¹⁰⁹ Peoples, Columba och Vaughan-Williams, Nick, 2010, *Critical security studies – an introduction*, USA: Routledge, s.52

¹¹⁰ Jackson, Richard, *Regime Security* I Collins: “Contemporary security studies”, 2007, USA: Oxford University Press, s.192

¹¹¹ Jackson, Richard, *Regime Security* I Collins: “Contemporary security studies”, 2007, USA: Oxford University Press, s.194

¹¹² Jackson, Richard, *Regime Security* I Collins: “Contemporary security studies”, 2007, USA: Oxford University Press, s.193

5 Analys

5.1 ICISS-dokumentet

Analysen av ICISS-dokumentet kommer att göras i fyra delar. De tre första delarna riktar in sig på Skyldigheten att Förebygga, Skyldigheten att Reagera samt Skyldigheten att Återbygga vilka är kappittel i rapporten. Den fjärde delen kommer att beröra inledningen och de övriga tre kapitlen och kommer att göras först.

5.1.1 Inledning, auktoriteten och den operationella dimensionen

I sammanfattningen av dokumentet, vilken sker i dokumentets inledning, fastslås tydligt att det är individen som är det objekt som avses att skydda i dokumentet. Ett exempel på detta är:

“The Responsibility to Protect”, the idea that sovereign states have a responsibility to protect their own citizens from avoidable catastrophe, /.../ but that when they are unwilling or unable to do so, that responsibility must be borne by the broader community of states.¹¹³

Således menar författarna själva att säkerhetsobjektet är individer vilket stämmer överens med det mänskliga säkerhetsperspektivet. Medlen däremot är inte lika tydliga då rapporten betonar de militära medlen trots att mer eller mindre alla fyra perspektivens medel inkluderas.¹¹⁴ Man poängtertar att det internationella samfundet måste agera om en inte stat gör det. Detta är dock ett hot mot det mot alla perspektiv utom det mänskliga då detta skulle kränka suveräniteten i dess traditionella mening - dock är det mer ett hot mot de svagare staterna. Det framhävs ytterligare att staterna är medlen¹¹⁵, vilket stämmer väl överens med de fyra perspektiven.

ICISS-rapportens första kapitel inleds med att det förtydligas vad som är syftet med rapporten. Här skrivs att författarna vill adressera det ökade hotet mot individer i svaga stater.¹¹⁶ Författarna belyser även att de avser att öka skyddet för civila.¹¹⁷ Här är än en gång säkerhetsobjektet individer i enlighet med det mänskliga perspektivet. Trots att rapporten skiljer på de starkare och de svagare staterna är formuleringen sådan att de svagare staterna pekats ut som hotet mot individerna, vilket tydlig gör dem till vad som måste förändras vilket leder till att formulering blir ett tydligt hot enligt det postkoloniala perspektivet.

---

¹¹³ ICISS rapporten, 2001, *The Responsibility to protect*, s.VIII

¹¹⁴ ICISS rapporten, 2001, *The Responsibility to protect*, s.VII

¹¹⁵ ICISS rapporten, 2001, *The Responsibility to protect*, s.VIII

¹¹⁶ ICISS rapporten, 2001, *The Responsibility to protect*, s.4

¹¹⁷ ICISS rapporten, 2001, *The Responsibility to protect*, s.4

Delen med fokus på människan som säkerhetsobjekt är inte så problematiskt då detta är ett relativt återkommande tema genom hela rapporten. Fokuset på de svaga staterna är dock mer intressant att diskutera då detta inte diskuteras direkt utan snarare blir inkluderade som ett resultat av rapportens syfte. Författarna hävdar att de inte är ute efter att förminska betydelsen av suveräniteten utan enbart hjälpa individer vars liv hotas. De avser därför att flytta fokus från staten till individen genom att byta från ”rätten till intervention” till ”skyldigheten att skydda”.¹¹⁸ Detta stämmer väldigt väl överens med det mänskliga säkerhetsperspektivet då rapporten igen betonar människor som säkerhets objekt. Ur de andra perspektiven är detta inget hot om man enbart läser texten ord för ord, men då hela textens fokus är att skydda individer klingar orden om en stärkt suveränitet ihåligt och möjligheten att legitimera interventioner genom Skyldigheten att Skydda blir ett uppenbart hot i det postkoloniala såväl som de militära eller politiska perspektiven. Författarna är väl medvetna om detta då de medger att suveräniteten är den bästa och ibland enda skyddet för stater, och mer specifikt svaga stater.¹¹⁹ Dock väljer författarna att ändå urholka suveräniteten.

Författarna tillägnar ett helt kapitel åt att diskutera vem som borde skydda individerna när den egna staten inte kan göra det. Fokus ligger på de militära aktionerna¹²⁰, antagligen då det är dessa som är mest juridiskt problematiska.

This provision [självförsvarsrätten], and the Security Council authorization of coercion under the general provisions of Chapter VII, but nothing else in the Charter, expressly trump the domestic jurisdiction restriction.¹²¹

Rapporten fastslår således att alla militära aktioner måste gå genom Förenta Nationerna och dess säkerhetsråd.¹²² Aktioner kan dock tas genom generalförsamlingen om det finns en låsning i säkerhetsrådet samt en tydlig majoritet i Generalförsamlingen.¹²³ Det är uppenbart att rapporten vill ta väl genomtänkta kollektiva aktioner i enlighet med gällande folkrätt. Detta tillvägagångssätt stämmer mycket väl överens med det politiska säkerhetsperspektivet medan det direkta medlet även stämmer överens med det militära säkerhetsperspektivet samtidigt som objektet stämmer överens med det mänskliga perspektivet och texten i sin helhet blir ett hot mot de svaga staterna enligt det postkoloniala perspektivet då det placerar alla stater i samma ramverk även om de inte har samma förutsättningar.

5.1.2 Skyldigheten att Förebygga

I denna del inleder författarna med att skriva om skydd mot mänskligt skapade hot:

Prevention of deadly conflict and other forms of man-made catastrophe is, as with all other aspects of the responsibility to protect, first and foremost the responsibility of sovereign states¹²⁴

---

¹¹⁸ ICISS rapporten, 2001, *The Responsibility to protect*, s.11

¹¹⁹ ICISS rapporten, 2001, *The Responsibility to protect*, s.7

¹²⁰ ICISS rapporten, 2001, *The Responsibility to protect*, s.47

¹²¹ ICISS rapporten, 2001, *The Responsibility to protect*, s.47

¹²² ICISS rapporten, 2001, *The Responsibility to protect*, s.47

¹²³ ICISS rapporten, 2001, *The Responsibility to protect*, s.47-50, 53

¹²⁴ ICISS rapporten, 2001, *The Responsibility to protect*, s.19

Detta är en viktig distinktion gentemot alla hot då det tydligt utesluter många av hoten i den bredare typen av mänsklig säkerhet. Rapporten försätter med att fastslå att det är statens ansvar att skapa ett samhälle med baserat på de mänskliga rättigheterna samt med ekonomisk och social utveckling.¹²⁵ I enlighet med det mänskliga säkerhetsperspektivet. Om en stat misslyckas med dessa uppgifter menar rapporten, i likhet med citatet ovan, att det är det internationella samfundets uppgift att skapa ett sådant samhälle, detta genom att lägga grunden för ett stabilt funderande samhälle.¹²⁶ Denna approach stämmer väldigt väl överrens med det mänskliga säkerhetsperspektivet. Att de övriga perspektiven exkluderats här är inte underligt då denna del framförallt behandlar individer vilka de övriga tre perspektiven inte berör.

Rapporten menar att politiska aktioner kan behövas tas för att sätta press på staten i fråga, och kanske även straffa den om det behövs, för att skapa ett samhälle i enlighet med de ovan nämnda riktlinjerna.¹²⁷ Trots att rapporten här diskuterar staterna är inte dessa de objekt som diskursen syftar på, det är fortfarande individer som ska skyddas och anledningen till att staterna är centrala i denna del beror enbart på att de är medlen för att uppnå säkerhet för individerna, detta stämmer mycket väl överrens med det mänskliga säkerhetsperspektivet. Då rapporten diskuterar staterna som homogena enheter skulle även denna del kunna ses som ett hot enligt det postkoloniala perspektivet.

Kapitlet Skyldigheten att Förebygga framförallt diskuterar de mänskliga rättigheterna som centrala och den värdering som avses att skydda, vilket kan belysas med det följande citatet:

”Preventive strategies must therefore work “to promote human rights, to protect minority rights and to institute political arrangements in which all groups are represented.”¹²⁸

Rapporten diskuterar dock framförallt strukturella medel såsom politiska, ekonomiska, lagmässiga och militära aktioner som förebyggande medel.¹²⁹ Medlen för de humanitära målen här stämmer bra överens med det mänskliga perspektivet även om de delvis stämmer överens med det politiska och postkoloniala perspektiven också.

Även om objektet och medlen i denna del av rapporten framförallt stämmer överens med det mänskliga perspektivet finns det drag av det övriga perspektiven i vilka medel som rapporten beskriver. Än en gång skulle rapporten kunna klassas som hot i det postkoloniala perspektivet vilket kan belysas med diskursen kring ”sicks and carrots”:

One of the increasingly evident problems with the whole strategy of prevention is that some states are becoming reluctant to accept any internationally endorsed preventive measures at all – even of the softest and most supportive kind. Their fear is that any “internationalization” of the problem will result in further external “interference” and start down a slippery slope to intervention. /.../ international policy makers [has] to be sensitive to it: to recognize that many preventive measures are inherently coercive and intrusive in character¹³⁰

---

¹²⁵ ICISS rapporten, 2001, *The Responsibility to protect*, s.19

¹²⁶ ICISS rapporten, 2001, *The Responsibility to protect*, s.19

¹²⁷ ICISS rapporten, 2001, *The Responsibility to protect*, s.19

¹²⁸ ICISS rapporten, 2001, *The Responsibility to protect*, s.22-23

¹²⁹ ICISS rapporten, 2001, *The Responsibility to protect*, s.23

¹³⁰ ICISS rapporten, 2001, *The Responsibility to protect*, s.25

Även citat som ”Intervention should only be considered when prevention fails – and the best way of avoiding intervention is to ensure that it doesn’t fail”¹³¹ skulle kunna klassas som hot enligt det postkoloniala perspektivet då det enligt mig klingar farligt likt Thucydides ”strong do what they can and the weak suffer what they must”, de (de svaga staterna) måste göra som vi (de starka staterna) vill annars kommer vi agera enligt våra värderingar. Det skulle dock även kunna läsas som något som ska hjälpa de svagare staterna att undgå att bli intervenerade i, frågan då blir bara vad som är det naturliga? Att intervensera eller att inte intervensera? Således kan denna del klassas som antingen ett hot enligt de statscentrerade perspektiven eller inte beroende på vilken utgångspunkt läsaren har på interventioner. På så sätt skulle rapporten kunna stärka istället för att underminera suveräniteten i enlighet med författarna egna ambitioner. Det ska också nämnas att författarna i delar av texten försöker att behandla de som skulle klassas som ut ur det postkoloniala perspektivet, så som i citatet nedan.¹³²

5.1.3 Skyldigheten att reagera

Nästa del, vilken författarna klassar som nyckeldelen i dokumentet, används när det förebyggande arbetet misslyckas och det internationella samfundet därför måste reagera på en pågående situation. Detta görs framförallt genom politiska, juridiska och ekonomiska men ibland även militära aktioner. Således är alla perspektivens medel inkluderade även om de militära medlen har en mindre central roll. Författarna själva använder ett tankesätt här i enlighet med ”less is more”.¹³³ Vilket belyses i citatet:

As a matter of first principles, in the case of reaction just as with prevention, less intrusive and coercive measures should always be considered before more coercive and intrusive ones are applied.¹³⁴

Militära aktioner ska enbart användas som en sista utväg, sanktioner är dock mer acceptabla då detta inte direkt påverkar den territoriella integriteten.¹³⁵ Detta stämmer mycket väl in på de tre stats centreradeperspektiven. Författarna poängterar dock att det internationella samfundet bör vara försiktiga då vissa aktioner, såsom sanktioner, ofta skadar befolkningen mer än vad den hjälper den.¹³⁶ Detta skulle kunna vara vapenembargon samt att strypa oljetillgångar.¹³⁷ De värden som finns inbakade här är framförallt suveräniteten, värdena för det mänskliga perspektivet har alltså fått ta ett steg tillbaka även om det är dessa värderingar vilka leder till diktionen kring suveränitetens absolutet. Således är alla perspektiven närvarande i denna del av texten.

Den militära delen börjar med ”extrem cases only”, och rapporten är mycket tydlig med att icke intervention kommer först.¹³⁸ Men betonar att det finns tillfällen där det måste ageras militärt till exempel när det finns fysiska hot mot stora delar av befolkningen.¹³⁹ När de

---

¹³¹ ICISS rapporten, 2001, *The Responsibility to protect*, s.25

¹³² ICISS rapporten, 2001, *The Responsibility to protect*, s.27

¹³³ ICISS rapporten, 2001, *The Responsibility to protect*, s.29

¹³⁴ ICISS rapporten, 2001, *The Responsibility to protect*, s.29

¹³⁵ ICISS rapporten, 2001, *The Responsibility to protect*, s.29

¹³⁶ ICISS rapporten, 2001, *The Responsibility to protect*, s.29

¹³⁷ ICISS rapporten, 2001, *The Responsibility to protect*, s.30

¹³⁸ ICISS rapporten, 2001, *The Responsibility to protect*, s.31

¹³⁹ ICISS rapporten, 2001, *The Responsibility to protect*, s.31

militära interventionerna ska ske betonar rapporten *jus ad bellums* kriterier för väpnade konflikter:

While there is no universally accepted single list, in the Commission's judgement all the relevant decision making criteria can be succinctly summarized under the following six headings: right authority, just cause, right intention, last resort, proportional means and reasonable prospects.¹⁴⁰

Det mest intressanta här anser jag vara rätt orsak samt rätt intention. Här menar rapporten på att interventionen är rättmätig om det sker för att förhindra vidsträckt förlorande av liv med folkmordsliknande karaktär samt etnisk rensning liknande händelser på en större skala.¹⁴¹ Det exkluderar dock, bland annat: brott mot mänskliga rättigheter vilka inte inbegriper direkt dödande eller etnisk rensning, så som systematisk rasdiskriminering. Vi kan här alltså se att vissa värderingar inom det mänskliga perspektivet värderas högre än suveräniteten medan vissa är mindre värda än suveräniteten: massmord är tillräckligt illa för att det ska vara acceptabelt att agera medan det inte är legitimt att agera om det ”bara” sker andra typer av övergrepp. Den breda typen av mänsklig säkerhet exkluderas i stort av författarna medan de värderar den sväva variationen högre än suveräniteten och därmed den centrala värderingen i de statscentrerade perspektiven.

Att störta eller på annat sätt avsätta en regim eller agera för att rädda individer av den egna nationaliteten ingår alltså inte i Skyldigheten att Skydda enligt ICISS-rapporten:

the Commission's view is that military intervention for human protection purposes should be restricted exclusively, here as elsewhere, to those situations where large scale loss of civilian life or ethnic cleansing is threatened or taking place.¹⁴²

För mig är det uppenbart att de delar vilka speglar det mänskliga säkerhetsperspektivet igen har fått ta ett steg tillbaka för det militära och delvis det politiska säkerhetstänket. Individerna är inte längre det mest centrala enheterna i diskussionen utan det är staterna och den territoriella integriteten som ligger i fokus. Således anser jag att denna del framförallt speglar det militära säkerhetsperspektivets medel även om dessa enbart ska användas i extrema fall, samt delvis det politiska perspektivet. Precis som i delarna ovan är även detta kapittel ett hot enligt det postkoloniala perspektivet.

5.1.4 Skyldigheten att Återuppbygga

Efter att det skett en militär intervention menar rapporten att det är minst lika viktigt att återuppbygga samhället, skapa en god styrelsemekanism, stabil utveckling, fungerande juridik, och därigenom skapa en hållbar fred.¹⁴³ Det måste skapas en situation där en intervention inte behöver ske igen.¹⁴⁴ Författarna skriver om att det viktigaste är att skapa säkerhet för individer i populationen¹⁴⁵ detta dels genom DDR (Disarmament Demobilization

---

¹⁴⁰ ICISS rapporten, 2001, *The Responsibility to protect*, s.32

¹⁴¹ ICISS rapporten, 2001, *The Responsibility to protect*, s.32

¹⁴² ICISS rapporten, 2001, *The Responsibility to protect*, s.34

¹⁴³ ICISS rapporten, 2001, *The Responsibility to protect*, s.39

¹⁴⁴ ICISS rapporten, 2001, *The Responsibility to protect*, s.39

¹⁴⁵ ICISS rapporten, 2001, *The Responsibility to protect*, s.40

Reintegration) för att upprätta våldsmonopolet¹⁴⁶ men även genom att skydda människor och stödja politisk, ekonomisk, social utveckling samt bra utbildnings möjligheter.¹⁴⁷ Här kan vi igen se att delar av det mänskliga perspektivet, såväl den snäva som den bredare typen, lyser igenom texten även om kapitlet inte enbart diskuterar individer, detta är inte underligt då de viktigaste värderingarna i de statcentrerade perspektiven redan blivit åtsidosatta i och med att det skett en intervention.

Hoten enligt det postkoloniala perspektivet existerar dock även i denna del:

“failed states” are quite likely to generate situations which the international community simply cannot ignore, as happened – although there the intervention was less than successful – in Somalia.¹⁴⁸

De svaga staterna är alltså en problematik som behövs lösas. Författarna anser också att texten kan tolkas som en typ av ny kolonialism då de skriver att skyldigheten kan tolkas som nykolonial men belyser att detta inte är meningen:

Intervening to protect human beings must not be tainted by any suspicion that is a form of neo-colonial imperialism. On the contrary, the responsibility to rebuild, which derives from the obligation to react, must be directed towards returning the society in question to those who live in it, and who, in the last instance, must take responsibility together for its future destiny¹⁴⁹

Det perspektiv som speglas i denna del är helt klart det mänskliga perspektivet. Till skillnad från de tidigare delarna så har även den bredare delen av detta perspektiv en stor del i rapportens formuleringar.

5.1.5 Sammanfattning av ICISS dokumentet

Genomgående i dokumentet är det individer som står i fokus även om staten stundtals är det objekt som skyddas. Medlen som rapporten förespråkar varierar kraftigt genom de olika kapitlen. De militära medel som ofta ställs i fokus när Skyldigheten att Skydda diskuteras är en liten del av dessa medel som förespråkas och ska enbart användas i extrema fall. Den största mängden av potentiella medel som föreslås stämmer bäst överens med det mänskliga säkerhetsperspektivet, dock stundtals även det postkoloniala och det politiska, även om dessa delar får relativt liten plats sidmässigt i förhållande till de militära alternativen. Detta är dock inte underligt då de militära alternativen är mer kontroversiella.

Vad gäller de värderingar som diskuteras är de livet helt centralt vilket stämmer väl överens med den snävare varianten av det mänskliga säkerhetsperspektivet. Men även suveräniteten är stundtals central vilket stämmer bäst överens med det politiska och det militära säkerhetsperspektiven. Värdet på suveräniteten borde stämma överens med det postkoloniala perspektivet men hela dokumentet skulle kunna klassas som ett hot mot de svagare staternas territoriella integritet vilket gör att jag har svårt att inkludera specifikt de svagare staternas suveränitet som en värdering i detta dokument.

---

¹⁴⁶ ICISS rapporten, 2001, *The Responsibility to protect*, s.41

¹⁴⁷ ICISS rapporten, 2001, *The Responsibility to protect*, s.43

¹⁴⁸ ICISS rapporten, 2001, *The Responsibility to protect*, s.43

¹⁴⁹ ICISS rapporten, 2001, *The Responsibility to protect*, s.45

5.1 Summitdokumentet

Paragraf 138 fastslår att staterna har ett ansvar att skydda individerna från folkmord, krigsbrott, etnisk rensning och brott mot mänskligheten, i enlighet med ICISS dokumentet vilket presenterats ovan. Objektet är alltså människan vilket stämmer överens med det mänskliga säkerhetsperspektivet. Medlet som används är staten men det specificeras inte hur, bara att det ska vara adekvat och nödvändigt, vilket innebär att alla säkerhetsperspektiven teoretiskt skulle kunna stämma överens med paragraf 138 på den punkten. Här har det alltså utelämnats alla de delar där ICISS rapporten diskuterar vilka medel som kan och bör användas. Det tilläggs dock att FN har en viktig roll att spela för att undvika situationer där de brotten som ska hindras kan begås. Detta medel faller bäst under det politiska och mänskliga säkerhetsperspektiven, där de internationella strukturerna är ett potentiellt medlen.¹⁵⁰

Paragraf 139 fastslår flertalet gånger att det är populationer och individer som ska skyddas, säkerhetsobjektet är alltså det samma som i paragraf 138 och de stämmer överens med det mänskliga säkerhetsperspektivet och ICISS rapporten. Vad gäller medlen så belyses de diplomatiska medlen tillsammans med de internationella strukturerna genomgående, i likhet med paragraf 138. Således är medel vilka är inkluderade framförallt speglade i det politiska och det mänskliga säkerhetsperspektiven. Trots att detta är fallet så finns både delar av det militära säkerhetsperspektivet och det postkoloniala perspektivet. Vilket framförallt kan belysas med att texten legitimerar aktioner under FN-stadgans kapitel VII, vilket är de kapitlet vilket behandlar våldsanvändandet, att man skapar en möjlighet att kränka en stats suveränitet är dock ett tydligt hot mot de militära, politiska men framförallt det postkoloniala då den politiska arenan ser ut som den gör. Även om ICISS-rapporten inte uttrycker sig likadant finns det tydliga likheter. Paragrafen visar på tydliga objekt, individer, men är betydligt spretigare vad gäller medel där alla perspektiv i olika grad är inkluderade även om de mänskliga och det politiska är de dominanta. Vad gäller vilka värderingar som inkluderats kan det vid första anblick tyckas att man helt urholkat suveräniteten. Det bör dock tilläggas att rent praktiskt så medför paragrafen inte ett hot mot alla stater utan enbart de svagare vilket igen gör att det är ett uppenbart hot enligt det post koloniala perspektivet. Den andra viktiga värderingen i texten är värdet på människan vilken stämmer överens med, framförallt det snävare, mänskliga säkerhetsperspektivet.¹⁵¹

---

¹⁵⁰ FN:s summitdokument, 24 oktober 2005, A/60/L.1 paragraf 138

¹⁵¹ FN:s summitdokument, 24 oktober 2005, A/60/L.1 paragraf 139

6 Slutsats

Den ovan genomförda undersökningen hade målet att undersöka *Vilket eller vilka av det militära-, det politiska-, den mänskliga- och det postkoloniala säkerhetsperspektivet är centrala i Skyldigheten att Skydda?* Det är uppenbart att det postkoloniala tankesättet inte är det säkerhetsperspektiv som författarna haft i åtanke när de konstruerade ICISS rapporten eller när FN:s summit dokument konstruerats. Enligt min analys av dessa dokument utgör texterna snarare ett hot enligt det postkoloniala perspektivet. Det enda som egentligen stämmer överens med perspektivet är att en del av fokuset ligger på de svaga staterna, även om detta fokus, såsom det är formulerat i rapporten, snarare är ett hot.

Min slutsats är att det finns det två sätt att se på vad som är säkerhetsobjektet för den skrivna rapporten, antingen ser man det som att man stärker suveräniteten och då är staten säkerhetsobjektet, eller så ser man det som att individerna och människorna är det objektet som dokumenten försöker skydda. För mig är det uppenbart att det är individerna som är det objekt vilket texterna försöker att skydda, och rapporten bidrar inte till suveräniteten utan ger snarare stater en möjlighet att kränka en annan stats suveränitet. Frågan i denna undersökning är dock vilket av säkerhetsperspektiven som speglas i rapporten. Med bas i det nyss givna argumentet är det svårt att argumentera för att det är ett statscentrerat perspektiv som ligger som grund för Skyldigheten att Skydda. Däremot speglas det militära, det politiska och det postkoloniala perspektiven delvis i texterna, framförallt som medel.

Vad gäller vilka typer av värderingar som är centrala i Skyldigheten att Skydda rör det sig framförallt om suveräniteten och värderingen på liv inte i så stor utsträckning de mänskliga rättigheterna. Dessa värderingar representeras av de statscentrerade perspektiven på ena sidan och det snävare mänskliga perspektivet på andra. Jag hävdar att man här alltså måste dela på de mänskliga värderingarna och göra skillnad på värdet på värderingen av liv och de mänskliga rättigheterna, eller den bredare typen av mänsklig säkerhet och den snävare typen. Detta då jag efter min analys anser att Skyldigheten att Skydda lägger sin vikt vid den snävare typen av det mänskliga säkerhetsperspektivet och knappt berör de sju kriterierna i den bredare definitionen. Vidare måste värderingen kring suveräniteten diskuteras. Diskussionen kring denna värdering är helt central och det är dessutom den del som författarna diskuterar som den del man försöker stärka. Detta är antagligen dock enbart ett sätt att försöka få stöd bland staterna: en legitimering av idén. Att värdera suveräniteten eller värderingen kring liv över varandra skulle jag dock inte kunna göra. De är olika centrala i olika delar och man skulle gärna vilja att det var värderingarna från det mänskliga perspektivet som var prioriterade. Detta är dock inte genomgående fallet i rapporten. Det som dock kan sägas är att idén värderar suveräniteten lägre än vad den värderar att stoppa folkmord och etnisk rensning, vilket speglar den snäva typen av den mänskliga säkerheten, men inte mer än så.

De hot vilka diskuteras är framförallt de mot individerna i likhet med det mänskliga säkerhetsperspektivet. Rapporten nämner även kort hotet mot de svagare staterna vilket gör att vissa korta delar speglar det postkoloniala perspektivet. Jag anser dock att fokus ligger på hoten vilka inkluderas i det mänskliga säkerhetsperspektivet och att det potentiella hot som rapporten skapar inte diskuteras tillräckligt.

Medlen är väldigt spridda genom dokumentet. Det är tydligt att medlen från alla perspektiven är inkluderade i Skyldigheten att Skydda även om fokus framförallt ligger på de militära aktionerna. Efter att ha analyserat texten menar jag inte att det läggs en större tyngd

här utan enbart att detta måste diskuteras i en högre grad då denna typ av aktioner än mer kontroversiella. Dock ska det sägas att rapporten är uppbyggd på ett sådant sätt att den avser att förhindra att man behöver ta militära aktioner i stater, Skyldigheten att Förebygga. Sammantaget är det än en gång den snävare typen av den mänskliga säkerheten som speglar rapporten tydligast, även om de andra perspektiven också är närvarande.

6.1 Avslutning

För att återknyta och verkligen svara på den ställda frågeställningen: *Vilket eller vilka av det militära-, det politiska-, den mänskliga- och det postkoloniala säkerhetsperspektivet är centrala i Skyldigheten att Skydda?* Jag anser att ett av perspektiven mer centralt än de andra, det mänskliga perspektivet. Det är dock betydligt mindre dominant än vad man skulle kunna tro. Framförallt så ser jag att det är den smala typen av mänsklig säkerhet som speglas i Skyldigheten att Skydda, förhindrandet av att människor dör eller skadas och inte den breda typen och de sju kategorierna. Jag anser det därför missvisande att enbart definiera att idén speglar den mänskliga säkerheten då denna innehåller så mycket mer än vad dessa dokument behandlar. För att kunna klassificera dokumenten som texter vilka speglar det mänskliga säkerhetsperspektivet måste man alltså definiera vilken typ av mänsklig säkerhet man menar, samt vad denna innehåller.

6.1.1 Reflektion

Det finns i texten ovan en tydlig snedfördelning mellan de militära aktionerna och andra delar av texten. Detta är inte något som gjorts av mig utan speglar hur de analyserade texterna är skrivna. Det bör dock poängteras att militära aktioner är en relativt liten del av hela idén kring Skyldigheten att Skydda och att detta diskuteras så mycket beror antagligen på att ämnet är så pass kontroversiellt i enlighet men inledningen till denna text: ” Det värsta brottet som kan begås i en stat är när regeringen mördar sin egen befolkning. Ett av de största brotten som kan begås i det anarkiska systemet är att med militära medel attackera eller på annat sätt militärt agera på en annans stats territorium utan att ha statens godkännande”. Det är därför naturligt att diskussionen kring detta fått en central plats i de analyserade dokumenten och därigenom även i min text.

7 Referenser

Acharya, Amitav, Human Security, 2011, i Baylis, Smith, Owens (red.) The Globalization of world politics. An introduction to international relations. Oxford University Press. 2011.

Baldwin, David A., 1997, The concept of security., i Review of International Studies, 23 s. 5-26

Barkawi, Tarak och Laffey, Mark, 2006, The Postcolonial Moment in Security Studies, i Review of International Studies, 32 (2). pp. 329-352.

Beckman, Ludvig, 2005, Grundbok i idéanalys – Det kritiska studiet av politiska texter och idéer. Stockholm: Ludvig Beckman och Santérus Förlag

Bergström, Göran och Boréus, Kristina, 2005, Textens mening och makt. Lund: Studentlitteratur.

Bellamy, Alex J och Wheeler, Nicholas J. Humanitarian intervention in world politics i Baylis, Smith, Owens (red.) The Globalization of world politics. An introduction to international relations. Oxford University Press. 2011.

Buzan, Barry, Waever, Ole och De Wilde, Jaap, 1998, Security: a new framework for analysis, United Kingdom: Lynne Rienner Publishers, Inc.

Chomsky, Noam, *the skeleton in the closet: the responsibility to protect in history*, i Philip Cunliffes "Critical Perspectives on the Responsibility to Protect", USA: Routledge

Emmers, Ralf, *Securitization* I Collins: "Contemporary security studies", 2007, USA: Oxford University Press

Esaiasson, Peter, Et. Al., 2012, Metodpraktikan – konsten att studera samhälle, individ och marknad, Vällinby: Elanders Sverige AB

FN:s Summitdokument, 24 oktober 2005, A/60/L.1

Grenfell, Damian och James, Paul (red), 2009, Rethinking insecurity, war and violence – Beyond savage globalization?. Great Britain: TJ International.

Honna, Jun, 2012, Japan and the Responsibility to Protect: coping with human security diplomacy, i Pacific Review; Mar2012, Vol. 25 Issue 1, S 97.

ICISS rapporten, 2001, The Responsibility to protect, <http://responsibilitytoprotect.org/ICISS%20Report.pdf>, hämtad den 30/3 2013

Inoguchi, Takashi, 2003, Political Security: Toward a Broader Conceptualization. i International Studies; Apr-Jun2003, Vol. 40 Issue 2, p105-123

- Jackson, Richard, *Regime Security* I Collins: "Contemporary security studies", 2007, USA: Oxford University Press
- Johannessen, Asbjörn och Tufte, Per Arne, 2010, Introduktion till samhällsvetenskaplig metod, Egypten: Sahara Printing
- Kaldor, Mary, 1999, Nya och gamla krig – organiserat våld under globaliseringens era, Uddevalla: MediaPrint Uddevalla AB
- Kerr, Pauline, *Human Security* I Collins: "Contemporary security studies", 2007, USA: Oxford University Press
- Knight, W. Andy, 2011, The Development of the Responsibility to Protect - From Evolving Norm to Practice. I *Global Responsibility to Protect*; Feb2011, Vol. 3 Issue 1, p3-36
- Peoples, Columba och Vaughan-Williams, Nick, 2010, *Critical security studies – an introduction*, USA: Routledge
- Shawki, Noha, 2011, Responsibility to Protect: The Evolution of an International Norm. i *Global Responsibility to Protect*; Vol. 3 nr 2
- Sheehan, Michael, 2005, *International security - an analytical survey*, United Kingdom:
- Sheehan, Michael, *Military security* I Collins: "Contemporary security studies", 2007, USA: Oxford University Press - Lynne Rienner Publishers
- Thakur, Ramesh, 2006, *The united nations, peace and security*, United Kingdom: Cambridge University Press
- Teorell, Jan & Torsten Svensson. 2007. *Att fråga och att svara: Samhällsvetenskaplig metod*. Malmö: Liber.